

Uredništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Rokopisov ne vrača.

Poštnina plačana v gotovini.

Izhaja vsak četrtek zjutraj in stane s poštino vred za celoletno 24 Din, za pol leta 12 Din, za tri leta 6 Din. Posamezna šte. 75 p

Upravništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Telefon šte. 7.

Inserati: Ena šeststolpna petivrstna stane 1 dinar 25 par. Pri večkratni objavi primeren popust. Posamezna številka 75 p

URŠKA STRAŽA

ASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

17. šte.

Gornja Radgona, dne 26. aprila 1923.

V. leto.

Naš vsakdanji kruh.

V znoju svojega obraza si boš služil svoj kruh. Tako je bilo rečeno, tako je bilo in bo in tako je tudi danes pri nas, v sedanjem momentu mogoče bolj, kot kedaj prej. Debelim egiptovskim kravam so sledile suhe, dobrim letinam sta sledili sedaj že dve slabi. Smo li bili nanje pripravljeni, smo li pripravljeni še na hujše čase?

Bilo je še pred malo časa. Dinarji so tekli in na cesti si jih dobil. Priklonil si se, prodal kakšno gnilo topolovo drevo, kakšen kmetijski pridelek, delal par ur in dobil si dinarje. Brez skrbi si živel, bil bogat in si privoščil poleg belega kruha tudi mesa. Pozabil si na izrek iz božjih ust, ki ti ga pove prvi stavek.

In danes? Denarja primanjkuje, slabe letine slede ena drugi, prihranki so pošli, visoke davke iztirjajo, kot gobo nas stiskajo, kot tropine nas izžemajo. Ni mogoče več izhajati! Ali je to res?

Nesrečen je oni, ki nima ob prepadu ograje, ki nima varne roke na globini deroče vode, nesrečen je oni, ki ne vidi bilke, katere se bi mogel oprijeti, najnesrečnejši pa je oni, ki priliko rešitve zamudi in se prepusti valovom, ki ga odneso tja, odkoder ni rešitve.

Ako greš po deželi in vprašaš ljudi, kako gospodarsko stoje, boš slišal samo pritožbe, samo tarnanje. Je li vse to upravičeno? Je in ni!

Gotovo so davki visoki in ne vemo še kakšno višino bodo dosegli, letine niso najboljše, trg je zaprt, ponekod v Dalmaciji, posebno v Istri in tudi na Krasu vlada v marsikateri hiši glad.

Ako čitaš naše politično časopisje ti izveni iz skoro vsakega članka velika mizerija, dopisi z dežele pa ti povedo nekaj drugega. Nič drugega ne izveš, kot da se ljudje vesele in zabavajo. Po deželi so mnogokje nabiti plakati, ki vabijo na ples, prosto zabavo z plesom itd. En ples stane danes nekaj tisoč. Janez mora imeti nove čevlje, Jože novo kravato. Urška svilene nogavice, Metka svileno novo obleko itd. Torej je še denar.

Ne glad in ne plesi ne kažejo prave slike našega gospodarskega stanja.

Govoreč z ljudmi, ki delajo na gospodarski organizaciji našega ljudstva, izveš, kako malo razumevanja je najti pri naših ljudeh za pravo gospodarsko delo. Kapitalistični duh globoko tiči v našem kmetiskem ljudstvu, ki hoče imeti od vsakih organizaciji vplačanih ali pa še dolžnih 10 Din takoj jutri vsaj 20 Din čistega dobička.

Na sporočila od strani gospodarskih organizacij, da sprejemajo naročila za eno ali drugo blago, se malokdo zmeni. Nobena prava zadruga se pa ne more in sme podvreči špekulaciji, posebno danes, ko valute še niso ustaljene in ravnotako tudi ne cene kmetijskim potrebščinam. Ko kmetje blago potrebujejo, je pri zadrugi na razpolago blago samo za naročnike. Nenaročitelji pa hočejo večkrat kljub temu

blago. Ker ga pa ne morejo dobiti, začnejo godrnjati in zabavljati čez vodstvo, očitati mu malomarnost in pristranost. Kje je malomarnost?

Spominjam se, kaj je bila hrana našemu ljudstvu pred desetimi, petnajstimi leti. Žganjci so bili zvečer in zjutraj domač kruh-pogača. Repe in želja se je mnogo povžilo. Mesnica je bila odprta samo ob nedeljah, večkrat celo samo ob večjih praznikih. In danes? Ne samo v nedeljo mora biti kupljeno meso, temveč tudi večkrat v tednu, jota in ječmenček ni več dober. Prišli bodo časi ko bo dober, a ga ne bo.

V znoju svojega obraza si boš služil svoj kruh. Še mnogo je bogastva med našim ljudstvom, še mnogo je v zemlji skritih „šacov“, a ne pod razvalinami razpadlih cerkev in gradov. S krampom jih bomo dvignili, s plesom jih bomo zapravili, potom močnih gospodarskih organizacij jih bomo pravilno spravili v promet. Proizvodnjo moramo izboljšati in dvigniti, s smotreno gospodarsko organizacijo bomo pridelke uveljavili na trgu.

Ne zabavljanje, ne tarnanje in ne ples ni naša rešitev, temveč delo, skrbnost in strokovna izobrazba ter močna gospodarska organizacija.

V znoju svojega obraza si bomo služili svoj kruh, tega ne smemo pozabiti.

Še enkrat „Sokolski dom“ v Gornji Radgoni.

(Izvirni dopis.) — Prejeli smo in priobčujemo:

Proti sklepu obč. zastopa gornjeradgonskega, kateri je dovolil za zgradbo „Sokolskega doma“ iz občinskih sredstev podporo v opeki v vrednosti skoraj tričetrtilijona kron, so vložili nekateri obč. odborniki priziv. Od tega je sedaj poteklo že cele štiri mesece, toda naše oblasti še niso našle časa rešiti ta priziv. — Zadnje dni pa razširjajo naši demokrati vesti, da je oblast ta priziv zavrnila in veliko dušno darilo občine odobrila. — V tem veselju razpoloženju so naši sokolaši že prosili naše kmete, da bi njim zastonj dovažali razni material ter podarili celo tudi stavbeni les. Toda naši kmetje niso tako neumni ter jim kažejo fige. Kmetje pravijo, da bi se kako obče koristno ustanovo, kakor n. pr. bolnico, šolo ali kaj sličnega srčnoradi zastonj dovažali ves material in še dali tudi marsikaj povrh, ali za tako ničvredno stvar, kakor je „Sokolski dom“ v Gornji Radgoni, ne storijo koraka. — Za tega bodo takrat šli dovažat, kadar bodo demokrati sokolski vodje a-la dr. Turato, župan, nadučitelj et tutti quanti prišli z lastnimi rokami nakapat prodec in peska.

Sicer pa povemo gospodom na uho, naj se morebitnega trenutnega uspeha nikar ne veselijo, naj se s „predpripravami“ za Sokolski dom nikar ne prenačijo, kajti četudi je bil priziv res in zoper vse opravičeno pričakovanje vsakega količaja pošteno čutečega in pravico spoštuječega človeka zavrnjen, še s tem zadnja instanca ni izrekla svoje besede, in če bo potrebno,

bomo šli tako daleč, kakor je to sploh mogoče, in do zadnje odločitve je še daleč, — jako daleč.

Nikdar ne bomo pripustili, da bi peščica privandranih, od danes do jutri tukaj bivajočih demokračkov ugonabljala občino in razmetavala imetje občanov v ničvredne strankarske svrhe.

Pri zadnjih volitvah ste dobili skupno s samostojneži nezaupnico, batino, da hujše sploh ne morete dobiti. — Enkrat smo vas na tem mestu že pozvali, da izvajate iz tega posledice, a vi se držite občinskih stolčkov — katerih občina notabene niti nima — kakor cek kože. — Preveč tankovestni in občutljivi ravno niste. Ako se zavedate, da delate vse prav in v interesu ljudstva, ako mislite, da ljudstvo vaše delo odobrava in vam zaupa, — odstopite in korajžno v nove volitve po novo zaupnico. Mi se volitev ne bojimo. In vi...?

Od kod izvirajo vesti?

Od druge strani pa smo prejeli o isti stvari sledeči dopis:

Radi priziva, ki so ga vložili nekateri obč. odborniki občine Gornja Radgona proti dovolitvi tako velike podpore opeke v vrednosti $\frac{3}{4}$ milijona kron — Sokolskemu društvu, so vložili prizadeti občinski odborniki s županom na čelu, tožbo radi žaljenja časti proti onim obč. odbornikom, ki so priziv podpisali. — Priziv je spisan stvarno in v dokaj dostojnem tonu. Navaja samo razloge, kateri so po zakonu možni in dani. Priziv ne vsebuje popolnoma nič žaljivega, ker se je na to že pri sestavi posebno pazilo. V tem smislu se je izreklo že mnogo juristov, med njimi tudi več sodnikov. Gornjeradgonsko sodišče pa je seveda drugega mnenja, kajti isto je pri tozadevni razpravi po kaz. sodniku Rus-u tri obč. odbornike-podpisovalce priziva — že obsodilo vsakega na 1000 K denarne globe, četrtega, najhujšega „klerikalca“, obč. odb. Neudauerja pa še čaka mastnejša kazen — 4000 K globe in 8 dni zavora, — kakor se je sodišču blizu stoječe družbe v gostilni „pri Micki“ baje že izrekla in kazen odmerila. — Proti temu je namreč nagromadena strašna množina materiala, samih kaznivih dejanj, katerih sodišče ne more tako hitro prebaviti in se je morala razprava proti njemu zato preložiti. — Med drugim je obtožen, da je motil neki protestni shod v posojilnični dvorani, katerega je sam oblasti prijavil, ga sam sklical in sam vodil, a se je demokratska inteligenca na tem shodu tako dostojno - nobel obnašala in tako nežno - volče vpila, da se shod ni mogel vršiti in se je moral predčasno razpustiti. — Dalje je obtožen, da je baje ugaševal elektr. luč v dvorani pri tem shodu, da demokrati govorniki ne bi mogli govoriti. Da demokrati v temi ne znajo govoriti, mi klerikalci dosedaj nismo vedeli, odkod torej ta tihota vsako noč, ko se gospoda vrača iz gostiln? S tem ogaševanjem luči so bili demokrati baje v nevarnosti, da si razbijejo svoje butice.

Značilno pri tem vsem je to, kako more javnost že v naprej vedeti — preden se razprava vrši, da bo obtoženec obsojen? Tudi ko so bili obsojeni prvi trije obč.

odborniki, se je že pred razpravo splošno govorilo, da bodo spoznani krivim in da bodo obsojeni. In vse te govornice prihajajo iz gostilne „pri Micki“, kjer se zbira v majhni sobici cela demokratska stranka, v katero spadajo samoposebi razumljivo tudi nepristranski in nestrankarski sodniki. — Od kod torej prihajajo v naprej te vesti? — Radovednež.

Razno iz prošlega tedna.

Razburjljive vesti. Prekmurje je bilo od nekdanjega ognjišča najbolj neverjetnih senzacijnih vesti. To pa zato, ker prihajajo v to ozemlje razni madžaronski in drugi hujskaški elementi, ki zelo spretno in previdno kot izsolani demagogi iz malenkostnih dogodkov napravljajo cele revolucije in afere. Prošle dni je nekemu vojaku pri izmenjavi straže padla ročna granata (bomba) na tla in naravno eksplodirala. Vojak je bil pri tem občutno, drugi manj ranjen. Drobci bombe se prileteli (ker je bomba eksplodirala na dvorišču vojnega ministerstva v Beogradu) v bližnjo skupščinsko poslopje, kjer je prodrla okno demokratskega kluba. Poslanec Križman je baje čudežno ušel smrti. — Nekako slično je poročala „Tagespost“. Dogodek je moral biti sam na sebi zelo malenkostnega značaja, ker naše časopisje o tem ni poročalo. Izvestni, seveda neodgovorni elementi pa so iz tega dogodka začeli kovati svoj perfidni potitični kapital. Celo nedeljo in ponedeljek se je po Prekmurju in tudi v našem okolišu raznesla tartarska vest, da so orjunci napadli naše poslance, da je dr. Korošec mrtev, istotako dr. Hohnjec, Radič da je isto uro ranjen v Zagrebu, Šiftar ranjen itd. Te vesti so se ponavljale in tudi naše uredništvo je dobilo od treh različnih smeri podobna še bolj neumna ali pa zlobna poročila, ki imajo pozoren namen, begati naše ljudstvo. Opozarjamo oblast, da naj ne trpi razširjanja tako neumnih govoric. V slučaju, da se res kaj takega zgodi, kar seveda ni izključeno v sedanjih azijskih razmerah, bi slovensko ljudstvo, ki je pri zadnjih volitvah itak pokazalo, v katerem taboru je, enodušno spregovorilo besedo, ki bi se slišala dalje nego do Beograda. Zato: Caveant consules. — Orjunska kultura. Po poročilih iz Maribora je prošli teden napadla dvojica orjunašev urednika mariborske Straže — vojnega invalida g. Januša Goleca, ki se je mirno vračal od obeda na delo. Napad se je izvršil iz orjunskega gnezda iz Mariborske tiskarne v Jurčičevi ulici. Napadeni je teško ranjen in ni bil oborožen. Napadalec se šteje za inteligentni. Kakor obsojamo tipično surovost sokolske in orjunske korajže, ki se spravlja na človeka brez orožja in vojnega invalida s posušeno desnico, tako obsojamo vrhovno policijsko oblast v državi, ki nima poguma, te žutokljunce naučiti manire in najprimitivnejših pojmov o vedenju na ulici. Vročekrvni elementi, ki si domišljujejo, da so Mussolinijevi trabanti naj se zberejo v močno armado, oborožijo magari do ušes udarijo na Lahe, ali pa naj osvobodijo slovenski Korotan. Ves narod bi jim stal na strani in tako organi-

zacijo kot izrecno iredentistično organizacijo podporal gmotno in moralno. Ker pa imajo ti ljudje posebne vrste pogum, katerega dokumentirajo v vsaki redni vojski, ker so to bojazljivci, znani iz vseh avstrijskih in še bolj jugoslovanskih front in bodo v slučaju kakega res potrebnega oboroženega nastopa smrdeli po raznih vojaških pisarnah in „misijah“ (brezdvomno!), jim bolje kaže, da pod krinko ubijanja „klerikalnega zmaja“ napadajo ljudi brez roke in orožja. Žalostna nam majka, ki je vzgojila tako gadjo zalego na svojih prsih. — Pretep v mariborski občinski zbornici. Naša „vesela dežela“ zabeleži v kroniki prošlega tedna še eno za nas in naše razmere značilno dogodbico. Znani glavni poročevalec „Jutra“ — dr. Reisman je napadel v obč. zbornici mariborski — občinskega svetnika in nar. poslanca Žebota s — pasjim bičem. Baje zato, ker ga je g. Žebot napadel svojčas na cesti in mu pljunil v obraz. Napadeni se je branil s palico. O medsebojnih poškodbah molčijo poročila. — Orjunska napad v Slovenski Bistrici, o katerem zadnjič radi pomanjkanja prostora nismo mogli poročati, je bil tudi dokaz, kako visoko razvit pretepaški in razbojniški talent ima naša sokolska generacija. Pretepači so pobili več šib in več oseb ranili. Padla je tudi bomba. O stvari se vodi preiskava, katere potek bo izginil v neko pozabljenje, kakor znano orjunsko junaštvo nad mrtvimi stroji Cirilove tiskarne. — Mussolini odlikovan. Čudna čuda se dogajajo pri nas. Vodja fašistovskih band gospod Mussolini, ideal naših orjunašev je odlikovan od naše vlade. Vsakemu rodoljubi vstaja v srcu resen pomislek, kak smisel ima, ostali še nadalje član one Jugoslovanske Matice, katere glavna naloga je, odrešiti naše brate, ki ječe pod tiranstvom Mussolinijevih fašistov. Vlada bi morala imeti do najvišje državne organizacije — Jugoslovanske Matice vsaj toliko obzirnosti, da bi pazila, koga odlikuje z najvišjim jugoslovanskim redom. Seveda bodo patentpatrijoti, ki ne znajo misliti dalje kot do nosa rekli na to, da sino protidržaven element, ker grajamo take nečuvne narodnostne škandale. — Vlada odstopila. Naša vlada je odstopila. Mandat za sestavo nove poslovne vlade je dobil seveda g. Pašič. — Radič in Beograd. Započeta pogajanja takozvanega federalističnega bloka s centralisti, so bila nenadoma brez uspeha prekinjena in se bodo nadaljevala. Kljub težavam in oviram je upati na doseg trajnega in pravičnega sporazuma glede notranje ureditve države. — Dr. Korošec pri kralju. Naš voditelj dr. Anton Korošec je bil pozvan na dvor, da poroča kralju o načelnih zahtevah slovenskega ljudstva. Naš voditelj je bil dolgo v avdienci, o katere poteku se varuje stroga tajnost.

Obmejni Slovenci! Zbirajte za Obmejni tiskovni sklad!

Roman Bendé:

Čudotvorna pijača.

(Kmečka burka v štirih dejanjih, prirejena po humoreski iz moje mladosti.)

(1. nadaljevanje.)

2. prizor. (Prejšnji, Urša.)

Urša: (mala, neznatna oseba, klepet) Capin ničvredni, že zopet postopaš tu naokrog namesto da bi delal! Pet let te že dresiram, kakor malega kužeka, pa ti nič ne gre v tvojo puhlo butico. Same norije ti gredo po glavi. Čakaj, te že naučim! Lepe stvari sem slišala zopet!

Miha: Nikar se ne jezi, Uršika! Bi škodilo tvoji mladosti in lepoti. Saj bom priden! Takoj grem, drva cepit, samo, da se ne boš nepotrebno jezila.

Urša: (vzroji) Capin capinasti, sedaj bi me pa rad še za norca imel?! Takoj se mi poberi, krevlja krevljasta, drugače jih dobiš s polenom!

Miha: (se prestraši) Nikar, nikar, Uršika! Takoj grem! (Odide.)

3. prizor. (Urša sama.)

Urša: (sama, se zasmeji tenko) Ha-haha-ha! Dobro sem ga „zmuštrala“ medveda nerodnega. Z lepim človek itak nič ne opravi s tako klado. Zakaj pa me je vzel, cigani! Saj sem imela fantov na izbiri. Deset na en prst, ali on

si je najbolj brusil pete za meno! Sedaj sem res radovedna (štopi previdno k oknu in gleda na dvorišče) ali bo sekal drva, ali ne. — Sicer pada zunaj dež, pa nič zato! Naj si osveži svoje lene kosti! Kje pa je? (Se nagne čez okno zelo visoko) O, ti lenoba zijalasta! (Skoči nazaj, jezno) Sedel je na prag drvavnice in bere neke čenčarije, najbrž že zopet nekaj za komedije pri sv. Petru. Mu že pokažem! (Zakliče) Miha, Miha! Prinesi drva!

Glas z dvorišča (Miha) — Takoj, takoj, Uršika!

Urša: O le počakaj nepridiprav, ti! Te bom že jaz naučila tvoje komedije! Prav na moj način te naučim junaške vloge kraljevega viteza! Le počakaj!

4. prizor. (Prejšnja in Miha.)

Miha (prinese na rokah drva, počasi prihaja in plaho gleda) Tu imaš, Uršika, da boš imela za peč. Strašno sem se utrudil pri cepanju, so zelo grčava od naše zadrage!

Urša: (strogo, zakriči) Lažeš, falot ničvredni!

Miha: (mirno, udano) No, pač lažem, je že tako, če tako praviš, Uršika!

Urša: Hinavec grdi! Nič te še ni izučilo, četudi si že stara krevlja. Same norčije in budalosti ti rojijo po tvoji slamnati buči. Namesto, da bi delal, poseduješ naokrog in uganjaš tiste neumnosti. Ne vem, kako, da se ti ljubi. Popolnoma zmešali so te pri sv. Petru. Že vem, kaj te sili tjadol. Če me ujeziš, ti sploh prepovem,

Tedenske novice

Prenos kosti v avstrijski vojski umorjenih narodnih junakov. Odbor za prenos leta 1918 vsled upora v Judenburgu po prekem sodu ustreljenih vojakov biv. 17. p. p. je razposlal nabiralne pole za nabiranje prostovoljnih prispevkov. Iz dosedanjih uspehov ugotavlja odbor dejstvo, da so se naši prošnji v obilni meri odzvali mali ljudje, predvsem delavci in uradniki. Pogrešamo odzivov večjih industrijskih, trgovskih in denarnih zavodov in bogatejših posameznikov. Dovoljujemo si s tem ponovno opozoriti na veliki narodni pomen programa omenjenega odbora in prosimo, da slovenska javnost z živim zanimanjem pokaže, da ni pozabila strašnih dni bojev za našo svobodo. Prispevke je pošiljati na naslov: Odbor za prenos leta 1918 vsled upora v Judenburgu po prekem sodu ustreljenih vojakov biv. 17. p. p. v Ljubljani.

Prošnja. Odbor za prevoz v Judenburgu leta 1918 po prekem sodu ustreljenih vojakov bivšega 17. pešpolka in odbor za postavitev nagrobnega spomenika vsem, ki so padli za našo svobodo, prosi vse one, ki hranijo posebno zanimive spomine na dogodke tistih dni v Judenburgu, Radgoni in Muhrau, da blagovolijo te spomine popisati in poslati na imenovani odbor. Tako bi bili zlasti zanimivi spomini očitvidcev poteka uporov v Judenburgu, Radgoni in Murau, osebni spomini na ustreljene žrtve, na njih zadnje dni itd. Posebno dobrodošli bi bili spomini dogodkov v Kotorju, Pulju in Codroji, zlasti ako se tičejo ob teh prilikah ustreljenih in justificiranih oseb Jugoslovanske narodnosti. Jugoslovanske dobrovoljce prosimo za popise dogodkov na solunski fronti in v Dobrudži, v koliko so ti dogodki v zvezi z junaško smrtjo posameznega slovenskega dobrovoljca. Tudi osebni spomini o življenju in razpoloženju teh junakov vobče v dobrovoljskih legijah morejo dvigniti in poglobiti spomin na padle borce za našo svobodo. Odbor prosi za omenjene opise in popise na naslov: Dr. Tone Jamar, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5.

Za obmejni tiskovni sklad je daroval vlč. g. dekan Josip Ozmeč 100 Din, Neimenovani 10 Din, Alojz Jurša 10 Din, g. Janez Lančič 100 Din. — Bog plačaj.

hoditi cele noči k tistim vajam za teater. Tudi „fajmoštru“ povem. Sicer sta pa ti in tisti kaplan, ki te šunta, za komedijanta kakor nalašč ustvarjena! Pokveka stara, delal bi rajši!

Miha: To je vendar izobraževalno delo, pravijo gospod župnik. —

Urša: (strogo) Tiho! Jaz že vem za tvoje izobraževalno delo in kaj te vleče k svetemu Petru! Vse sem izvedela. Misliš, da te nikdo ni videl? Da te le ni sram!

Miha: Seveda! Obrekljivci ti lažejo, ker ti zavidajo, da imaš mene! Sploh se meni čudno zdi, da ti že par mescev ravnaš tako grdo z menoj; vsak drugi na mojem mestu bi te natepel prav pošteno, jaz pa tega nočem, ker te imam preveč rad, Uršika!

Urša: Molči, prismođa! Nič mi ni prikrito, zakaj hodiš tja doli. Delal bi raje, stari kozel, zakaj si me pa vzel?!

Miha: Zato, da bi te imel! Kako čisto drugačna si bila kot dekle, sedaj si pa tako surova napram meni! To se ne spodobi, da si takšna!

Urša: Kakšna?! Ti grdoba ti! Boga zahvali, da sem te vzela, ko sam veš, da sem imela deset fantov na en prst, dovolj lepših in premožnejših, ko si bil ti. —

Miha: In ti? Ali si bila ti kaj lepša? Dobro veš, da so se kar trgale zame vse deklina naše doline!

Urša: Molči, pokveka stara, ki ti ni para! Zato pa še sedaj lažiš za punčarami in te ni prav nič sram! Za delo ti pa ni!

(Dalje prihodnjič.)

Strojnice, kri in vrv priporoča „Slov. Narod“ Radičevcem, Koroščevim in Spahovim volilcem v svojem uvodniku od 5. t. m. So že popolnoma na tleh naši policajdemokratje, a še na trebuhu ležeč trobijo v javnost kot zdravilo za lastne brate: strojnice, kri in vrv. Sramota za celi slovenski narod, da se najdejo v njegovi sredini podle hlapčevske duše, katerim je nekako v zabavo ščuvanje na streljanje in obešanje lastnih bratov, ki so po zadnjih volitvah zakrivali samo to, da so se odrekli centralističnemu izmozgavanju in hlapčevanju. Zapomnimo si to.

D o p i s i.

Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni, priredi v nedeljo, dne 29. aprila 1923 ob 3. uri popoldne v dvorani Posojilnice gledališko predstavo „Proč s starim ognjem!“ enodejanka. Po igri srečolov, petje in tamburanje. Vstopnina: Sedeži 1. vrste 5 Din, 2. vrste 4 Din, 3. vrste 3 Din — stojišča po 2 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za dobrodelen namen, se prosi obilne udeležbe! Predprodaja vstopnic v papirni trgovini Panonija. Odbor.

Gornja Radgona. (Razne vesti.) Naša električna luč. Kaj često se dogaja, da ponoči ne sveti elektrika, dasi mora občina za njo plačevati ogromne svote mesečno. To velja za cestno razsvetljavo. Nadvse kunštni Nemci, ki znajo iz še bolj kunštnega obč. zastopa gornje-radgonskega briti norce pa pustijo za nadomestilo goreti luč v jutranjih urah do devetih in še dalj. To pa zato, da se nihče ne more pritožiti, da ni porabljeno toliko toka, za kolikor se plačuje. Res vesela dežela naša meja! — Pešpot ob Glavni cesti je po napisnih tablah in naslikanih grožnjah soditi, za kolesarje prepovedana. Isti pa pešpot uporabljajo zelo radi, ker je za bicikle primerna. — Kaj bi se zgodilo človeku, ki bi se po radgonskem trotoaru vozil s kolesom. — Vprašanje na občinsko upravo: Ali ne more občina izdati v svojem delokrogu nekak policijski predpis, da morajo kolesarji in vozniki imeti ponoči svoja vozila razsvetljena? V vseh večjih vaseh kultiviranega sveta obstoje za to predpisi in kazni. (Opomba uredništva: Kadar bo kaka takozvana „osebnost“ prišla pod kolesa, se bo to takoj zgodilo!) — Obrtniki in odjemalci. Ker je to vprašanje že na dnevnem redu, nam nekdo piše, da je za dobrega obrtnika merilo, ako izdela vse po želji najbolj kapriciozne in sekantne stranke, za dobrega odjemalca pa, da naročeno delo tudi promptno (točno in pošteno) plača! — (Podpišemo!) — Za načelnika obrtne zadruge I. skupine je bil na občnem zboru dne 22. t. m. izvoljen zopet naš vrli somišljenik in prijatelj g. Janez Lančič. Njegova izvolitev se je vzlic nameravani protikandidaturi izvršila enoglasno, kar dovolj jasno dokazuje, da uživa nesebično in požrtvovalno delujoči g. Lančič vsesplošno zaupanje. Odličnemu somišljeniku naše iskrene čestitke! — Društva iz Gornje Radgone in okolice, pozor! — Tukajšnje Gasilno društvo priredi na dan 3. junija veliko proslavo svoje 40letnice. Ob tej priliki se vrši tudi poleg službe božje na prostem tudi velika dobrodelna tombola v korist imenovanega človekoljubnega društva. Zato se vsa društva gornjeradgonska in okoliška prosijo že sedaj, da za ta dan ne projektirajo nobenih lastnih zabav in veselja, ampak da delajo na to, da članstvo vseh društev brez razlike prihiti ta dan na proslavo 40letnice obstoja našega Gasilnega društva. Natančen program proslave, kakor posameznosti se bodo pravočasno objavljale v našem listu, kakor tudi s posebnimi lepaki.

Ker je tendenca našega gasilnega društva povsem človekoljubna in je naš program postavljen na temelj „pomagati bližnjemu“ — pričakujemo sodelovanje vseh agilnih drušvenikov iz Gornje Radgone in okolice brez razlike stanu in političnega mišljenja. — Barako na mostu bodo začeli baje graditi. Če bo boljša kot sedanja, bomo videli. — Prirediteljev bralnega društva, ki se vrši v nedeljo, dne 29. aprila v dvorani Posojilnice gre v korist obmejnega tiskovnega sklada. Prosimo vse naše prijatelje in somišljenike, da nam gredo pri pobiranju prostovoljnih darov za srečolov na roko. — Darovi se naj oddajo v Posojilnici ali pa nabirateljem. Kdor ne zmore dati daru v blagu (pecivo, blago, kak predmet, vino, klobase, sadje itd.) naj prispeva po možnosti v denarju. — S tem podprete naš list, ki je vaše glasilo, vaš odločen zagovornik v vseh zadevah. Če se ozrete nazaj, si morate priznati, da je Murska Straža posebno zadnji dve leti igrala v našem okraju vlogo železne metle in je že marsikatero debelo smet odmetla, marsikatero grdo liso zbrisala. Le nekaterim, katerim je po pravici stopila na kurja očesa, ali pa umila masleno glavo morda ni po volji. — Vsled volitev in draginje pa smo prišli v denarne težave in greh bi bil, prikrivati vam naše bolečine, ker vemo, da boste vi Murški Straži vedno pomagali, kakor ista vedno pripravljena, vam pomagati. Zato: Darujte! Vsak dar, tudi najmanjši je dobrodošel. — Že vnaprej vam kličemo: „Bog povrni stotero!“

Ljutomer. Strokovna zveza viničarjev in kmet. del. v Ljutomeru, priredi v nedeljo dne 29. aprila popoldan v gostilni g. Rakovca na Podgradju tombolo z krasnimi in mnogimi dobitki. Ker je čisti dobiček namenjen za ostarele in revne viničarje, Vas k obilni udeležbi vabi odbor. Začetek točno ob 1/2 5 uri popoldne.

Ljutomer. Naša narodna šola priredi v nedeljo 13. maja šolarsko predstavo. Na sporedu sta 2 igri in petje. Vodstvo prosi, da se na to prireditel ozirajo tržka in okoliška društva. Natančneje pravočasno.

Ljutomer. Zadnje volitve so pokazale, da je le 13 Nemcev glasovalo za nemško listo. Osebe, ki se za to potegujejo, kakor tudi nekateri drugi eksponenti nemške stranke so — po imenu in poreklu soditi, pravi, čistokrvni Slovenci. Imen ne navajamo, ker se med seboj itak poznamo. — Grajati je, da je pri nas mnogo nepotrebnega nemškutarenja vzlasti v takozvanih meščanskih krogih, pa tudi med uradnim, privatnim kakor državnim. Naša stranka stoji na stališču, da ne goji nikjer narodnega šovinizma, vendar pa ne bo nikdar in nikjer dopuščala, da bi se naš lepi slovenski jezik zaradi 13 nemških glasov in to v pristnoslovenskem kraju tako nesramno teptal. Mi ne sovražimo pravih Nemcev, renegatstvo pa je obsojanja vredno. Velja v polni meri tudi za tiste nad — Slovence, ki hočejo biti bolji Srbi, kakor je Pašič sam in zagrizenejši Nemci od Bismarcka. Toliko za danes, drugi zapojemo nekoliko višje note in bolj fortissimo.

Kritika orožništva. Prejeli smo in priobčujemo: Cenj. uredništvu „M. Straže“ v Gornji Radgoni. Z ozirom na dopis iz Sv. Jurja ob Šč., objavljen v št. 14 Vašega cenjenega tednika z dne 5. aprila 1923, prosim, da izvolite objaviti sledečo uradno pojasnilo. — V omenjenem članku izražen očitek, da orožništvo z ozirom na slabe razmere na cesti Bučecovci—Sv. Jurij ob Šč. ne gane niti z mezincem, ni opravičen. O vsakem slučaju, za katerega zazna, vodi orožništvo natančne poizvedbe v namen, da izsledí krivca. Enako je postopalo orožništvo tudi v slučaju gospoda Jakoba Topolnika iz Selišč. — Vodja: Dr. Mlinar I. r. (NB. V zvezi s tozadevnimi noticami iz prejšnjih števk prinašamo to uradno pojasnilo, kateremu si dovoljujemo pripomniti le to, da smatramo oni strahovito nerodni zagovor v „Taboru“ za neresnost. Resnica je, da je nepridiprav že izsleden. Izgovor, da dotičnik ni hotel napasti g. Topolnika ampak nekega drugega, spada v posebno zbirko. Upamo, da je s tem tudi nam neljuba zadeva rešena. Oblast naj obračuni le s pristojnim županom, ki je zamenjal svojo dolžnost. — Uredn.)

Stročja ves. Tu je umrl občepriljubljeni g. V. Robinšak. Njegov pogreb je pričal, da je užival pokojnik vsesplošno naklonjenost. Vse, kar ga je poznalo, ga je spoštovalo. Kot neutrudljiv društveni delavec bo težko našel primerne naslednika. — Blaga duša, počivaj v miru!

Beltinci (Prekmurje). Podpisano uredništvo izjavlja, da ni orožništvo katerekoli prekmurske žand. stanice v nobeni zvezi z dopisi, ki so se tikali kritike gđc. Hede Čačovič v Beltincih, vsledčesar je vsako sumničenje popolnoma neosnovano. Dopis je došel v uredništvu od čisto druge strani ter je zanj odgovorno uredništvo, ki v nobenem slučaju ne more in ne sme izdati svojega dopisnika. — Uredništvo „M. Straže“ v Gornji Radgoni.

Murska Sobota. Prekmurske železnice so pravi unikum. Na progi Čakovec — Dolnja Lendava vozijo vlaki s tako previdno počasnostjo, kakor teče srednje kmečko kljuse, češ, da so tračnice in mostovi že trhli ter lahko gre vse narazen. Iz Murske Sobote do Hodoša bi moral vlak voziti trikrat na teden, toda ljudje se zanesejo bolj na svoje noge, ker enkrat ni premoga, drugič pa je stroj pokvarjen. Ni čudno, da ljudstvo ne more biti navdušeno za Jugoslavijo, ki tako mačehsko „skrbi“ za svoje „prečane“.

Novi naročniki se oglašajo. Znamenje, da list napreduje. Kaj pa je s starimi grešniki? Nekateri čitajo list, ga hvalijo, priporočajo, a naročnine ne plačujejo. Vsak dolžnik je dobil položnico za poravnavo ostalega dolga. Povejte nam, kako se naj imenuje dotični človek, ki nekaj kupi, pa ne plača? Za najboljši odgovor pošljemo nagrado. Malenkostna svotica, ki se zahteva za naročnino (tudi celoletno!) ni nič v primeri s tem, kar mnogi, mnogi vsako nedeljo v gostilni zapijejo. Zato, stari grešniki: Poravnajte naročnino.

Naš podlistek „Čudotvorna pijača“ (mogel bi se zvati „Pogumni bojazljivec“) bo izhajal v kakih 10 nadaljevanjih in bo zelo zanimiv. Hranite vse številke, izrežite podlistek in imeli boste igro, ki se vam bo brez dvoma dopadla. Ako bo vaše domače društvo izpolnilo pogoje, katere smo dali v zadnji številki, jo boste lahko igrali. Uspeh ne bo izostal.

Josip Kostanjevec, pisatelj znanega ljudskega romana „Krivec“ in avtor nešteti ljudskih povesti, je izdal svoje priljubljene črtice in povesti v posebni zbirki. Kakor smo naznanili javnosti, je prvi zvezek teh „Zbranih spisov“ že v tisku. Vsled tehničnih ovir se je izdaja nekoliko zakasnela. Prvi zvezek izide prve dni meseca maja in bodo naslednji zvezki izhajali v kratkem razdobju. Segajte po lepi ljudski knjigi, ki bo vsem slojem — inteligentom kakor priprostim kmetom in delavcem — v seenjem času dobrodošlo berilo in razvedrilo. Oblika vseh zvezkov bo žepna, cena malenkostna za sedanje razmere. Posebno prikladna je knjiga za naša kmečka bralna in prosvetna društva, ki imajo knjižice. Naročila sprejema naše uredništvo. Dopisnica zadostuje, nakar se doloži zvezek in položnica.

Toliko jajc
mi znesejo moje
kokoši da je
veselje. Najrajši
jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS štev. 12

kateri plača po najvišjih
dnevnih cenah.

Kupuje tudi vinski kamen
po najvišjih dnevnih cenah.

HRANILNICA IN POSOJILNICA v RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge z 5% od sto, || daje raznovrstna posojila in
vezane vloge tudi višje, || izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168

PALMA

kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kozel
Varstvo
proti vlagi
i mrazu!

ČUDILI

se tudi Vi bodele nizkim cenam, po katerih se prodaje sukno, volna, platno, cefir, modrovina, hlačovina, robci in sploh vsa manufakturna roba v veletrgovini **R. Stermecki, Celje**,

katera dobiva stalno velikanske pošiljatve robe direktno iz prvih svetovnih tovarn. Zahtevajte cenik.

Prva sredstva lepote! Katera drže, Kar obečajo!

že 23 let vseh deželah preiskušena, hvaljena in priljubljena so prava Elza-lepoto pospešujoča sredstva lekarnarja Feller.

Elza obrazna pomada zanesljivo varstvo proti solnčnim pegam, solnčni opeklini, lisam, hrapovi kože, odstrani zajedavce, ogrce, nabore in vsakovrstne nečistosti kože. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev. **Elza-lilijno mlečno milo** najmilejše in najfinejše milo lepote! Ideal vseh mil. Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštino 35 din.

Elza-pomada za rast las krepi kožo na glavi, zadržuje izpadanje, lomljenje in cepljenje lasprhut in prerano osivelost itd. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev.

En pokus zadostuje, da tudi vi rečete:

„To je ono pravo!“

Iščite v vseh poslovnih samo prave Elza-preparate od lekarnarja Feller.

Na vse gornje cene se računa za sedaj še 5% doplatka.

Naročilna pisma adresirati na: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA Elzatr. št. 326 Hrvatsko.

Trgovski pomočnik

manufakturne stroke se takoj sprejme pri trgovcu Franc Wegscheider, Radgona.

Eksportna tvrdka PROBST

v GORNJI RADGONI

kupuje stalno

JAJCA

po najvišji dnevni ceni!

Izletnikom iz Gornje Radgone in okolice se priporoča naša gostilna v Lutvercih. Za izvrstna vina in jedila je vedno preskrbljeno.

Zahvala!

Najsrečnejša zahvala vsem, ki so našega dragega nepozabnega sinčka in bratca 9 letnega učenca

Jožefa Kranjc

spremili na njegovi zadnji poti v tako obilnem številu. Posebna hvala častiti duhovščini in učitelstvu, ki ga je spremljalo združeno s šolsko mladino. Zlasti gospodu nadučitelju Herzogu za poslovilni govor.

Iljaševci—Sv. Križ, dne 20. aprila 1923.

Žalujoča rodbina Kranjc.

IZVOZ JAJC

P. J. Klefisch, Ptuj, Ljutomerska cesta 4

kupuje vsako množino jajc po najvišji dnevni ceni. — Brzjavi: Klefisch, Ptuj.

E 24/23-9.

Dražbeni oklic.

Dne 16. junija 1923 dopoldne ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. IV dražba polovico nepremičnine zemljiška knjiga Mele vl. št. 52 cenilna vrednost: 225.333 K 50 v s pritliklinami in posestvi najmanjši ponudek: 150.222 K 33 v.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče, Gornja Radgona, dne 9. aprila 1923.

Prodajalka

zmožna knjigovodstva, kakor tudi ena samostojna kuharica se takoj sprejme pri g. Benjaminu Dibelčar v Gornji Radgoni. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj!

Na prodaj je lepo posestvo

oddaljeno od farne cerkve sv. Andraž Slov. gor. 3 minute, katero obsega okrog 6 oralov. Posestvo sestoji iz hišnega in gospodarskega poslopja, sadonosnika, treh njiv, travnika, novega vinogradnega nasada, ter gozda. Prodalo se bo tekom 3 tednov. Cena in podrobnosti se izvejo pri lastniku Antonu Bezjak posestniku v Vitomarcu št. 45 pošta Sv. Andraž v Slov. goricah okraj Ptuj.

Hajdinsko kašo, lupljen oves (zob), ržene rožičke, posušene gobe, razno posušeno cvetje, koščice od marelic in druge deželne pridelke

kupuje

Tima Vladislavljevič

trgovina semenja, Beograd.

(Centrala te trgovine se nahaja v Franciji Marseille, rue Ferrari No. 29.)

Proda se en motocikl

z (benagom) torpedo forma Tvorinška marka Freva (talijanski) 8 do 10 HP konjskih sil s tremi hitroči, ide 5 do 100 km v eni uri in vzame vsaki breg. Poizve se v kavarni Kemény Murska Sobota.

MESNICA IN PREKAJEVALNICA

IVAN VAUPOTIČ

Gornja Radgona, Spodnji Gris št. 19.

Priporoča vse vrste klobas lastnega izdelka kakor:

Šunkarice, krakovske, brunšviske, hrenovke, kranjske, mozadella in posebne vrste klobase.

Priporoča tudi vse vrste mesa, kakor prekajeno in sveže svinjsko, telečje in goveje, ki se dobi vsak dan po najnižjih dnevni cenah.

Priporoča tudi sveže laško pivo in črno pivo (Bockbier) v steklenicah in sodčkih.

Transport klobas, mesa in piva na veliko in malo za gostilničarje in trgovce.

Posojilnica v Gornji Radgoni

r. zadr.
z n. z.

sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem decembra vsakega leta h kapitalu; sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov;

daje posojila na vknjižbo, na poroštvo, menice, tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive pod najugodnejšimi pogoji in najnižji obrestni meri; dela prošnje za vknjižbo posojil **brezplačno**; **Rentni in invalidski davek** plačuje posojilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem; **posreduje pri izmenjavi tujih valut** (tujega denarja), vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila; daje vsa v denarno stroko spadajoča **pojasnila in kreditne informacije brezplačno**.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši, glavna cesta št. 40 ob kolodvoru.

Račun poštnege čekovnega urada v Ljubljani št. 10.593. — Telefon št. 3.